

Trinitatissøndag

Salmevalg

Indgangssalme: Midt iblandt os er Guds Rige, 320

Salme mellem læsninger: Kom sandheds ånd, 300

Salme før prædiken: Hos dig, o Jesus, sent om nat, 145

Salme efter prædiken: Alle mine kilder, 441

Udgangssalme: Øjne, I var lykkelige, 164

Dette hellige evangelium, skriver evangelisten Johannes:

Der var et menneske, en af farisæerne, ved navn Nikodemus, med af jødernes råd. Han kom til Jesus om natten og sagde til ham: ”Rabbi, vi ved, de er en lærer, der er kommet fra Gud; for ingen kan gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham.” Jesus svarede ham: ”Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige.” Nikodemus sagde til ham: ”Hvordan kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin mors liv og fødes?” Jesus svarede: ”Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der

ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige. Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af Ånden, er ånd. Du skal ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvor den kommer fra, og hvor den farer hen. Sådan er det med enhver, som er født af Ånden.”

Nikodemus spurgte ham: ”Hvordan kan det gå til?” Jesus svarede: ”Du er lærer i Israel og forstår ikke det? Sandelig, sandelig siger jeg dig: Vi taler om det, vi ved, og vidner om det, vi har set, men I tager ikke imod vort vidnesbyrd. Tror I ikke, når jeg har talt til jer om det jordiske, hvordan skal I så tro, når jeg taler til jer om det himmelske? Ingen er stegnet op til himlen undtagen den, der steg ned fra himlen, Menneskesønnen.

Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan skal Menneskesønnen ophøjedes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham.”

Prædiken

Jeg er blevet født på ny. Og jeg vil godt fortælle jer, hvordan det var.

Det var vinter, og jeg havde intet tøj på. Der var lette bølger i vandet, der dæmpedes af den grødis, der flød i de øverste 20 centimeter af vandoverfladen. Luften var kold og fugtig, og temperaturen lidt under frysepunktet. Der var en smule vind, altså ingen stærk blæst, til gengæld gik vinden én til marv og ben i den fugtige, kolde luft.

Jeg var cyklet til stranden en kedelig februar formiddag, og det var tanken om, at det sikkert i sidste ende ville være godt for mig, der havde drevet mig ud ad den hyggelige lune, lejlighed, hvor jeg havde siddet med let hovedpine og læst om de sidste tider. Cykelturen gik ned ad bakke, og det var jo på sin vis rart nok, men det betød også, at jeg ikke fik varmen. Da jeg kom til stranden, frøs jeg. Og jo, det var en overvindelse at afklæde mig selv. At stå i frysende kulde og beslutte sig for at udsætte mig selv endnu mere.

Nu stod jeg nøgen foran havet – en nøgen mand og havet. Og i det øjeblik, kan jeg godt sige jer, er det ikke

lysten, der driver værket. Det er viljen. Måske drømmen om en bedre fremtid. Og netop dette øjeblik var legemligt set den største overvindelse. Det var det sværeste spring, som alle forudgående handlinger pegede hen imod, fra beslutningen blev taget i den hyggelige, lune lejlighed til jeg stod afklædt foran havet. Men lejligheden var ikke længere i bevidstheden. Der var kun mig selv, min krop og det iskolde hav. Det var vinter, og jeg havde intet tøj på. Der var lette bølger i vandet, der dæmpedes af den grødis, der flød i de øverste 20 centimeter af vandoverfladen. Luften var kold og fugtig, og temperaturen lidt under frysepunktet. Vinden gik mig til marv og ben i den fugtige, kolde luft.

Jeg klatrede ned ad stigen på badebroen, og jeg havde ikke travlt. Da jeg nåede vandoverfladen stoppede jeg op og dyppede tåspidserne i vandet for at mærke efter, om det virkelig var koldt. Det var koldt, og der satte sig et stykke is mellem mine tæer. Sådan stod jeg lidt på stigen. Jeg sagde før, at handlingen, hvor jeg gik ned i vandet, krævede den største overvindelse af alle de handlinger,

der var ført til dette øjeblik. Måske var det ikke sandt. Om muligt var det endnu mere vanskeligt at foretage det endelige spring, da jeg først stod med fødderne i vandet. Det føltes som meget lange øjeblikke.

Jeg sprang. Og det var koldt og fantastisk. Det var et ganske kort øjeblik, men følelsen af det glemmer jeg aldrig. Det var som at bade i champagne. Isen i vandet føltes som små bobler, der masserede min hud. Kulden var overvældende, men sensationen trængte helt ind i sjælen. Jeg dykkede hele hovedet ned under vandet og kunne mærke grødisen i ansigtet. Gennem håret følte jeg isen på hovedbunden.

I modsætning til springet ned i vandet var det ikke nogen overvindelse at beslutte sig for at klatre op ad stigen, op af vandet. Det gik hurtigt, og hele vejen op føltes det stadig som at bade i champagne. Jeg frøs endnu lidt, da jeg kom op af vandet med is i håret og mellem tæerne. Jeg greb mit håndklæde og styrtede ind i saunaen.

Det var, i dette øjeblik, mit himmerige. Belønningen for al min møje og besvær. Belønningen for alle de gange, jeg

måtte overvinde mig selv og vende mig væk fra al den behagelige varme – til fordel for bævende kulde!

Saunaen var varm og stille med store ruder og udsigt over havet. Og efter en tur i saunaen, er det meget lettere at springe i vandet igen anden og tredje gang!

Det var vinter, og jeg havde tøj på. Der var lette bølger i vandet, der dæmpedes af den grødis, der flød i de øverste 20 centimeter af vandoverfladen. Luften var kold og fugtig, og temperaturen lidt under frysepunktet. Men jeg var varm indeni, så det gjorde ikke spor, at jeg skulle cykle op ad bakken og hjem til meget læsning om de sidste tider.

Se, sådan kan det være at blive født på ny. Og jeg forstår ikke, hvorfor en klog mand som Nikodemus ikke kan forstå, hvad det vil sige at blive født på ny, af vand og ånd.

Nikodemus kommer til Jesus midt om natten. Når mennesker på den måde kommer om natten for at tale med et andet menneske, så kan der gives to forklaringer: Enten skal samtalen foregå ”i ly af mørket”, fordi det er hemmeligt – der er nogen, der ikke må kende til samtalen. Eller også drejer det sig om noget, der er så vigtigt, at det

ikke kan vente til i morgen. Og det er vist denne anden forklaring, der gælder i fortællingen om Jesus og Nikodemus: Nikodemus kan ikke sove, han plages af tanker, der forekommer ham så betydningsfulde, at han ikke kan vente til i morgen. Han kommer til Jesus om natten. Hvorfor kommer han mon, hvad er så uopsætteligt, at det ikke kan vente til i morgen?

Jesus har offentligt påkaldt sig opmærksomhed i Jerusalem i dagene inden denne samtale med Nikodemus. Han har gjort tegn, får vi at vide. Hvad det er for nogle tegn, er meget uklart, men ét tegn nævnes specifikt: Jesus gør vand til vin. Så det er måske overnaturlige tegn, og der står også i teksten, at mange kom til at tro på hans navn ved at se de tegn, han gjorde.

Nikodemus er en lærd mand, og han lader sig ikke overbevise uden at undersøge sagen grundigere. Han begynder med at sige:

”Rabbi, vi ved, du er en lærer, der er kommet fra Gud; for ingen kan gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham.”

Det er en positiv indledning på en samtale. Men det er også en undrende indledning. Nikodemus er medlem af jødernes råd, så han har sin daglige gang i templet i Jerusalem, som jøderne på den tid anser for Guds bolig. Gud er i templet. Jøderne kommer til templet og tilbeder Gud, og intet kommer fra Gud, som jødernes råd ikke har styr på, for det vil jo komme fra templet af. Forholdene er ordnet.

Men så kommer denne mand fra Nazareth. Han er *ikke* kommet ud af det allerhelligste rum i templet, og alligevel gør han tegn, som ingen kan gøre, uden at Gud er med ham. Det er ikke sært, at Nikodemus undrer sig – men det er meget modigt, at han alligevel kommer til Jesus midt om natten.

Og dér kunne man måske forvente, at Jesus var lidt imødekommende. Når der nu kommer en mand – midt om natten – der tydeligvis er interesseret i at forstå, hvem Jesus er, så må det vel være den mindste sag at være lidt venlig, give ham en kop te og sige: ”hør, min ven, der er noget, du har misforstået!” Men i stedet siger Jesus:

”Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige.”

Nikodemus opholder sig i Guds bolig hver eneste dag, og Jesus påstår, han ikke kan se Guds rige. Det problematiske er, at Nikodemus kun ser tegnene. Han ser, hvad Jesus gør. Han ser en tryllekunstner, en mand, der kan forvandle vand til vin, en mand, der har overnaturlige evner, en mand der kan ændre den fysiske verden, som Gud har skabt, og som kun Gud kan ændre på. Men han ser ikke, hvad tegnene betyder. Han ser ikke, hvad Jesus *virkelig* gør – bag tegnene, i folkene, i hjerterne.

Den væsentlige er usynligt for øjet. Kun med hjertet kan man se rigtigt.

...siger ræven til prinsen i Antoine de Saint Exuperys *Den lille Prins*.

Og sådan må det være. Det væsentlige ser Nikodemus ikke, fordi han ser med forstanden, han forholder sig til fænomenet logisk, og ser, at Jesus gør ting, mennesker ikke kan gøre uden Guds indgriben. Og så regner han ud, at det må være sådan. Og det ironiske er, at Nikodemus

har ret: Jesus kommer fra Gud. Det har bare intet med tegn og undere at gøre, det har med kærlighed og tro at gøre. Tegn og undere kan vi se og forstå eller undre os over, kærlighed og tro kan vi mærke. Kun med hjertet ser vi rigtigt.

Den der ikke bliver født på ny

Den der ikke bliver født af vand og ånd

Taler Jesus mon om dåben? Er dåben mon vores indgang til Guds rige?

Jeg tror det. Jeg tror dåben, er det tegn, vi erfarer.

Jeg fortalte, at jeg var blevet født på ny. Det var ikke nogen dåb, men det var en fortælling om, hvordan jeg pludselig så anderledes på verden. Hvordan min indstilling til en dag, blev ny og positiv, hvordan jeg fik kraft til at cykle op af bakken og hjem til bøgerne og meget læsning om de sidste tider. Det var en fortælling om legemligt velvære og feel good-filosofi. Det var en fortælling om personlig overvindelse og sejr, om at komme op om morgenen og gribe dagen, om at få noget ud af dagen, og om at tro på, at hvis vi gør noget godt for os selv, så bliver

det hele lidt nemmere. Den slags oplevelser kan man springe ud i eller lade ligge; vinterbadning, motion, kurophold og bøn vil jeg kalde omsorg for ånden.

Omsorg forvandler os og ændrer vores indstilling til livet. Omsorg kan føles som at blive født på ny. Min fortælling om at blive født på ny, handlede om omsorg for mig selv. Men det er en meget dybere og alvorligere omsorg, vi erfarer i dåben.

I dåben bliver vi Guds børn. I dåben får vi at vide, at før vi er noget som helst, er vi elsket af Gud. I dåben drager Gud omsorg for os og lader os mærke, at vi er anerkendte og særlige, at vi er set og tilgivet, og at vi har lov at være præcis, som vi er.

Den omsorg er tillidsvækkende og tryk. Den er ikke afhængig af, om vi nu også lever op til bestemte normer og forestillinger, er særligt talentfulde eller uden daddel.

Hvad Nikodemus må lære er, at tegn og undere intet betyder uden omsorg, det er omsorg, og ikke undere, der fortæller os, at Jesus er Gud.

Med den omsorg forstår vi måske, at det væsentlige er usynligt for øjet. Kun med hjertet ser vi rigtigt.